

Учење је забава

Наставнице Марија Вујовић и Драгана Златић и библиотекарка Слађана Галушка организовале су часове пројектне наставе „Учење је забава“ током новембра и децембра 2018. и јануара 2019. Ученици IV₂ и IV₃ су учили о елементима комуникације, о вербалној и невербалној комуникацији, о писмености (читалачкој, информационој, медијској, дигиталној) и медијима које користе за комуникацију.

Циљ је био да се ученици упознају са значењем појмова комуникација, писменост и медији и развијају вештине комуникације, читалачке, информационе, медијске и дигиталне писмености.

Задаци:

- развијање вештина комуникације,
- оспособљавање за успешно служење књижевним језиком у различитим видовима његове усмене и писмене употребе и у различитим комуникационим ситуацијама (улога говорника, слушаоца, саговорника и читаоца),
- развијање смисла и способности за правилно, течно, економично и уверљиво усмено и писмено изражавање, богаћење речника, језичког и стилског израза,
- упознавање, читање и тумачење популарних и информативних текстова из књига, илустрованих енциклопедија и са итернета,
- развијање читалачке, информационе, медијске и дигиталне писмености.

Ученици су говорили о начину на који комуницирају са другима и уочавали вербалне и невербалне елементе споразумевања и закључивали шта је успешна, а шта неуспешна комуникација. Разговарали су са наставницом и библиотекарком о читалачкој, информационој, медијској и дигиталној писмености. Причали су о својим омиљеним књигама, филмовима и телевизијским емисијама. Један од задатака је био да седам дана воде дневник коришћења медија. Након тога су на часу говорили о својим навикама коришћења медија и неколико ђака је закључило да превише времена прводе у игрању игрица и ли гледању телевизије.

Библиотекарка је ученике упознала са моделом информационе писмености BIG6 и корацима у проналажењу и коришћењу информација потребних за решавање неког задатка.

На часовима српског језика ученици су читали информативни текст о Новом Саду, неколико ученика, који су боравили у Новом Саду, причало је о својим доживљајима и онда су уочавали разлике између информативног и књижевног текста.

Тада је договорено да се све научно примени и прошири кроз пројекат „Градови Србије“. Основна идеја је била да се повеже градиво природе и друштва (наставне теме *Моја домовина део света* и *Прошлост Србије*) са причом о информативним и књижевним текстовима, комуникацијом и медијима. Задатак за ученике је био да искористе знање из природе и друштва о географским одликама Србије и историјским догађајима, као и знања која су стекли током боравка у појединим местима Србије кад су били на излету, рекреативној настави и у другим приликама, пронађу додатне информације о неколико градова Србије и све то представе кроз текстове, фотографије и цртеже од којих ће направити пано и презентацију.

Ученици су причали о градовима које познају и који су им по нечему интересантни и одлучили су да ће теме задатака бити: Београд, Земун, Нови Сад, Суботица, Зрењанин, Пожаревац, Смедерево, Ниш, Крагујевац и Ужице. Ученици су решавали задатке подељени у групе од четири или пет ученика. Прикупљали су информације у вези са појединим градом и израђивали презентације и паное на којима су представљали основне одлике града и занимљивости у вези са њим. Као изворе информација користили су друге људе (родитеље, наставника, библиотекара) и текстове у штампаном и електронском облику. Користили су рачунаре које су добили прошле школске године за претраживање интернета и израду презентација и развијали информациону, медијску и дигиталну писменост.

Пројекат је реализован на часовима природе и друштва, српског језика, од играчке до рачунара, ликовне културе, слободних активности и музичке културе.

Сарадња са Библиотеком „Растко“

У оквиру пројекта одржане су две радионице у Библиотеци града Београда, одељењу „Растко“ на Врачару, 20. и 27. децембра 2019.

Ученицима су представљене књиге које могу да користе за решавање задатака у оквиру пројекта. Библиотекарке су разговарале са ђацима о Новом Саду, Нишу, Крагујевцу и Ужицу: о њиховом географском положају, важним историјским догађајима и занимљивостима. Споменути су и писци за децу који су живели у њима и ученици су прочитали неколико песама Добрице Ерића, Душка Радовића, Јована Јовановића Змаја и Мирослава Антића. Шта све знају о овим градовима деца су, подељена у две екипе, показала кроз кратки квиз. На крају дружења ученици су вредновали активности, рекли су да им се час у библиотеци веома допао, да су сазнали неке нове информације, да је било забавно и да су добили нове идеје за израду задатака.

На основу свега што су чули, прочитали и видели ученици су израђивали презентације у програму пауер поинт.

У јануару 2019. су одржана два заједничка часа оба одељења на којима су ученици IV₃ друговима из IV₂ показали како су урадили задатке и вежбали јавни наступ.

Након тога ученици су радили још неколико задатака. Прво су на основу прикупљених информација о градовима писали информативне текстове о њима, затим су писали књижевни текст у вези са омиљеним градом. Ученици IV₂ су писали и информативне текстове о животињама.

Ток и продукти пројекта приказани су на јавном часу у свечаној сали, 8. марта 2019. Ђаци IV₂ и IV₃ су представили најзанимљивије информације у вези са неколико градова Србије ученицима остала три одељења четвртог разреда. Часу су присуствовале учитељице свих одељења, библиотекар и педагог школе.

На крају часа учесници и гледаоци програма су вредновали пројекат. Учесници су говорили о начину рада и рекли да су сазнали много нових информација о градовима, научили да праве презентације и увежбавали јавни наступ. Гледаоци су казали да им се свидео час, да су научили нешто ново и предложили да се током другог полугодишта у њиховим одељењима организују слични пројекти у којима би теме били уметност и спорт.

Вредновање – Запажање ученика

Кад смо добили тему договорио сам се са осталим члановима групе ко ће које задатке да ради. После сам у изради ја највише учествовао Пронашао сам текстове и фотографије потребне за презентацију, онда је моја мама све то штампала, па је било лакше да запамтим све информације и одлучим шта ће бити у презентацији. Свиђало ми се прављење слајдова и потрудио сам се да направим анимације у презентацији, а оне су после избрисане, јер одузимају много времена. Текст за пано сам бирао тако што су ми другари из групе донели своје материјале, а онда сам изабрао шта је најважније.

На јавном часу моји другари су имали малу трему, а ја нисам уопште. Био сам на такмичењима у рецитовању и наступао пред публиком и волим када стојим пред другима и говорим. Научио сам текст свих чланова моје групе у случају да га они забораве.

Мислио сам да ће пројекат трајати кратко и потрудио сам се да све урадим што пре. После је библиотекарка помогла да презентација буде боља, да се изаберу боље фотографије и да се текст другачије распореди. Наша презентација није била баш најбоља, али сам задовољан оним што сам ја урадио. Рад у тиму није лак, јер су сви различити и не уче сви на исти начин.

Слушајући другове научио сам различите занимљивости о градовима Србије, као што је прича о Ћели кули или фестивалима у Нишу. Било ми је чудно што је Зрењанин добио име по једном човеку, а најинтересантније ми је било откуд потиче израз „Кружи као киша око Крагујевца“.

Било ми је задовољство и уживање док само радили на овом пројекту.

Урош Србљановић

Кад сам чула да је тема Ужице, чинило ми се да је то лако, јер у тај град идем често и стварно сам мислила да ћемо све урадити као од шале. Одредили смо шта ће ко да ради и све информације смо пронашли веома брзо, али тимски рад је био тежак. Нисмо могли да се договоримо да се нађемо ван школе и заједно урадимо презентацију. Онда смо у школи разговарали о томе на слободним активностима и мало по мало правили слајдове. На крају смо завршили све како смо хтели. Марина и ја смо израдиле један пано. Моја мама нам је дала савет да пано треба да буде необичан. Смислила сам да можемо да текстове испишемо у необичне облике. Пронашле смо фотографије које су обележје неке теме. Тако смо причу о Златибору поставиле у слику јелке, причу о Гостиљу у водопад, а причу о Тари у медведа.

За Нову годину, баш усред пројекта, била сам у Ужицу код баке и деке и они су ми испричали неке занимљивости о граду и помогли да саставим текст о Златибору.

За јавни час сам се припремала код куће и физички и психички. Замишљала сам публику и говорила свој текст. Била сам задовољна како смо израдили презентацију као тим и како смо је представили нашим другарима. Имала сам малу трему, као и сви остали, али се то није много примећивало. Мали проблем је био што Данило тог дана није био у школи, па смо Марина и ја преузеле његов текст. Поносна сам што смо припремили мали квиз за публику и задовољна сам што се ђацима то допало. Током пројекта сам стекла искуства рада у тиму и схватила да не може увек све бити како се планира или како ја замислим. Имала сам много идеја, али нису могле све да стану у презентацију, јер је било ограничено време излагања. Научила сам и много нових информација о Ужицу и о другим градовима о којима су причали моји другови.

Све што сам радила током пројекта било је веома занимљиво, јер је сваког дана било изненађења у раду наше групе и сваког дана сам нешто ново научила.

Марина Ивановић

Градови Србије

Циљ: Усвајање и проширивање знања у вези са географским, историјским и културним обележјима појединих градова Србије кроз одељењски пројекат и тематско повезивање садржаја више наставних предмета, самостално, истраживачко и вршњачко учење и игру и промоција постигнућа ученика и продуката пројекта кроз јавни час

Задаци:

- Усвајање знања о ширем природном и друштвеном окружењу, о географским, историјским и културним обележјима појединих градова Србије; развијање радозналости, интересовања и способности за активно упознавање окружења,
- Развијање читалачке, информационе и медијске писмености ученика коришћењем различитих извора информација: прича родитеља и наставника, књига, текстова на интернету, музичких композиција...
- Подстицање ученика на литерарно и ликовно стваралаштво,
- Развијање међупредметних компетенција ученика кроз интердисциплинарно повезивање садржаја више наставних предмета,
- Оспособљавање ученика за коришћење рачунара за учење,
- Оспособљавање ученика за самостално учење и рад у групи, развијање сарадничког односа и вештина комуникације код ученика,
- Оспособљавање ученика да јасно изражавају своја размишљања и запажања о активностима у пројекту,
- Развијање културе изражавања кроз јавни наступ, стицање вештина презентације и презентовање одељењског пројекта ученицима других одељења четвртог разреда и родитељима.

Методе рада: пројект метода, интегрисано учење, истраживачко учење, проблемско учење, сарадничко учење, усмено излагање, читање и рад на тексту, разговор, писање, учење уз помоћ рачунара, метода практичних радова, припрема наставног материјала, квиз метода, излагање радова, евалуација

Наставна средства/ресурси: уџбеници, књиге, рачунар, интернет, панои, литерарни и ликовни радови, тестови, квиз питања, пројектор, презентације ученика за јавни час

Интердисциплинарно планирање

Реализација пројекта допринела је да ученици сагледају једну тему из различитих углова и повезују садржај различитих предмета и усвајају функционална знања.

Активно учење

Ученици су активни у процесу стицања знања, подстиче се њихова креативност, интелигенција и радозналост. Они су укључени у планирање, припремање, реализацију и вредновање резултата рада. Овакав приступ има и васпитну улогу јер ученици раде у групама, поштују туђи рад и залагање, усмерени су једни на друге и код њих се развија сараднички дух.

Коришћење различитих медија и извора информација

На часовима се користе штампани и електронски извори информација, књиге и веб стране на интернету посвећене одређеним градовима и занимљивостима у вези са њима. Део потребних информације су ученици добијали и кроз разговоре са родитељима, наставницима и библиотекарком, као и из личног искуства које су стекли током боравка у одређеном граду код рођака, на излету, рекреативној настави и сл.

Развијање критичког мишљења и креативности код ученика

Ученици се упознају са појмом информационе писмености и усмеравају се на стицање вештине за проналажење, организацију и успешно коришћење информација за решавање задатка. Претражују интернет, уз помоћ наставника, библиотекара и родитеља, прикупљају информације потребне за израду задатака. Уче се да створе нову идеју или изразе идеју на свој начин и израдом материјала за презентације и паное развијају критичко мишљење и креативност. Све ово је учинило наставу занимљивијом и повећава активности ученика током часова, али и пре и после часова и доприноси развоју интересовања ученика за даљи рад у ваннаставним активностима.

Кораци у реализацији пројекта

1. Договор о теми пројекта и начину рада,
2. Подела задатака,
3. Решавање задатака и израда паное, презентација и текстова,
4. Презентација постигнућа и продуката пројекта на јавном часу,
5. Вредновање пројекта и постављање наставног материјала на сајт школе.

Продукти пројекта: панои, презентације, информативни и књижевни текстови.

